

ELŐFIZETÉS:

Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyed évre ... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszori hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

A zombori takarékpénztár.

— Alapítóke felemelés iránti mozgalmak. —

A zombori takarékpénztár megalapítójának, Barthal Józsefnek érdemei előtt mindnyájan tisztelettel hajlunk meg; ő volt az, a ki megrakta alapjait ennek a már most hatalmas vidéki pénzügyintézetnek, neki köszönhető nagyrészt, hogy a bizalom ezen intézet irányában — megalakulása óta — pártját ritkító mértékben folytonosan emelkedett.

Barthal József financ-politikájának egy nagy hibája volt azonban az, hogy nem eléggé törekedett az intézet vagyonának, tartaléktőkéjének megizmosítására, hanem a dús jövedelmet minden évben ugyyszólván teljesen felosztotta a részvényesek között.

Ezen eljárás jól eshetett a részvényeseknek, de nem volt okszerű gazdálkodás az intézet érdekei szempontjából.

A betétek évről-évre rohamosan emelkedtek, míg az intézet törzsvagyonának szaporításáról nem gondoskodtak kellőképen.

Sok év mulasztását pótolta helyre Sándor Béla igazgatói működése. Alig néhány év alatt a rendes tartaléktőke állandó dotációja mellett 200 ezer korona rendkívüli tartalékalapot is teremtett, mely céltudatos eljárása mindenféle a legnagyobb elismeréssel találkozott.

Azonban még ennél sem akart Sándor Béla megállni, hanem az intézet még izmosabbá tétele céljából az alapítókének 200,000 koronával való felemelését is célba vette.

Ezen terveinek megbeszélése céljából e hó 14-én értekezletre hívta össze az intézet részvényeseit az alapítóke felemelésének kérdése megbeszélése végett.

Sándor Béla igazgató a népes értekezleten a következőkben fejtette ki álláspontját:

Tisztelt értekezlet!

Voltam bátor Önöket körlevelemmel felkérni, hogy egy, a Zombori Takarékpénztárra nézve nagyfontosságú ügyben mai napon itt egybegyűlni és az általam felvetett kérdésben nézeteiket ki-cserélni, bizonyos megállapodásra jutni és ez által engem abba a kedvező helyzetbe juttatni szíveskedjenek, hogy a részvénytőke felemelésére nézve, amelyet a folyó hó 28-án tartandó rendes közgyűlés napirendjére már kitűztem, egy oly javaslatot terjeszthessenek elő, a mely a részvényesek óhajának és nézetének megfelel.

Midőn köszönetet mondanék szíves megjelenésükért, röviden előadni kívánom, hogy mi indított arra, miszerint a részvénytőke felemelését javasoljam.

A Zombori Takarékpénztár ezelőtt 32 évvel 60,000 korona részvénytőkével kezdette meg működését, de néhány év után már belátta, hogy az esetben, ha üzletkörét bővíteni akarja, azt felemelni okvetlenül szükséges.

Azért már 1873. évben felemelte a részvénytőkét 200,000 koronára és ezen állapot mai napig változatlanul fenáll, pedig akkor az intézet betétei 2.146,674 kor. 34 fillérre, most pedig 8.561,678 kor. 38 fillérre rúgnak.

Legelőször 1895. évben mutatkozott hajlam a részvénytőke ismétli felemelésére, de az akkor sem fogantatosított, hanem csakis abban nyilvánult, hogy a módosított alapszabályokba belevetett, miszerint a részvénytőke alapszabálymódosítás nélkül közgyűlési határozattal 400,000 koronára felemelhető.

Ekkor vettem én át az intézet igazgatását és az első pillanattól kezdve az lebegett szemem előtt, hogy a részvénytőke felemelését keresztül vigyem.

Eleinte az volt a szándékom, hogy az évenként 60,000 koronával dotált rendkívüli tartalékalap, ha az 200,000 koronára felszaporodik, változtassék át részvénytőkév.

Ezen szándékomat közöltem alkalomadtán egyes részvényesekkel is, de azok legtöbbje eme szándékkal nem értett egyet, hanem azon nézetének adott kifejezést, hogy a részvénytőke, az eddigi részvényesek előjogának fentartása mellett, részvényenként befizetendő 400 koronával emeltessék 400,000 koronára.

Ezen nézet mindinkább tért hódított és azt én is elfogadtam; még pedig egyrészt azért, mert mindinkább közeledni látom azon időpontot, midőn a törvényhozás a betéti üzlettel foglalkozó pénzügyintézetek reformjával együttesen az arányt a betétek és a részvénytőke közt megállapítani fogja; és másrészt, mert minden oly irányzatot, mely intézetünk megizmosodását és ennek folytán a közönség bizalmának erősödését fokozottabb mérvben előmozdítani célozza, — a magam részéről pártolni kötelességemnek ismerem.

Ezekben előadván az általam teendő javaslat érdekeit: egész tisztelettel felkérem a tisztelt részvényeseket, hogy javaslatom felett nézeteiket előadni és pedig első sorban az irányban nyilat-

kozni szíveskedjenek, vajjon javaslatommal általában egyetértenek-e, másodsorban pedig, hogy a részvénytőke emelése mily módzatok mellett lenne keresztül viendő.

Ezek után az értekezletet ezennel megnyitom.

Az értekezlet igen beható eszmecsere után egyhangulag kimondotta, hogy az alapítókének 200 ezer koronával való felemelése szükséges, még pedig oly módon, hogy 500 drb új részvény fog kibocsáttatni 400 korona névértékben és ugyanily összegnek befizetésével.

Ennek folytán Sándor Béla igazgató már a folyó hó 28-án tartandó közgyűlésnek is javasolni fogja az alapítókének a mondottak szerinti felemelését és mi nem kételkedünk, hogy a részvényesek készséggel fogják megragadni az alkalmat, Sándor Béla igazgató ezen okos és egészséges proposícióját határozattá emeljék és keresztül vigyék.

Népies gazdasági előadások.

Zombor, 1900. január 15.

A mult számunkban megemlítettük már, hogy a vármegyei Gazdasági Egyesület a vármegye területén, több községben népies gazdasági előadásokat rendez. Az előadások sorozatát az egyesület e hó 6-án kezdte meg és folytatta e hó 14-én.

A vármegye őszinte közvéleményének adunk kifejezést akkor, a midőn az egyesületet ezen üdvös működéséért a legmelegebben üdvözljük. A gazdasági egyesület is azon intézményeink közé tartozik, a mely a publikumnak mostoha gyermeke. A közönség, dacára annak, hogy ez a nagy megye par excellence agrikultur földterület, rendkívüli lanyha érdeklődéssel támogatja az egyesületet. Pedig ennek az egyesületnek itt a mi megyénkben rendkívüli fontos és messze kiható szerepe volna. Az egyesület évek óta a legnagyobb foku közönnyel küzd úgy, hogy még a titkári állást sem bírta eddig megfelelő szakerővel betölteni.

Az egyesület a mostoha viszonyok dacára mindent elkövet, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel megtegye a maga kötelességét, szolgálva ezzel a mi vármegyénk érdekeit és előmozdítva a földművelésügyi kormány bölcs intencióit és hazánkra nézve olyan üdvös törekvéseit. Az egyesületnek élén — mint tudjuk — vármegyénk egyik, a közügyek iránt legmelegebben érdeklődő tekintélyes és népszerű alakja, Latinovits Pál áll, a ki minden befolyását és minden tekintélyét fel-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Post Festa.

Elmúlt minden; zsvajnak, táncnak vége,
Te is pihenés hóféhér nyoszolyán,
Lágyan takart az álom köpenyébe
Én édes üdvöm, barna kis leány.
Csalogánydal szól csillagos hűs éjen,
Ezer virág illata száll feléd,
Álmodj én édes, tiszta üdvösségem
Sugaras tájról bűvös szép regét.

Nekem nincs álmom; lázas, égő fejjel
Virrasztok komor, sötét éjszakán,
A szívem telve búval, gyötrellemmel
És forró könyvtől nedves szempillám.
Boldogságom romba dől réges-régen,
A szél hordja foszlányit szeretszét . . .
Álmodj én édes, tiszta üdvösségem
Sugaras tájról bűvös szép regét.

Követném én is csendes, édes álmod,
Elmennék veled messze, végtelen,
Itt hagynék mindent, a mi csalfa, álnok,
Te éretted én szentem, mindenem.
De nincs erőm, nincs akaratom nekem,
Erőtlen tárom két karom feléd,
Álmodj én édes, tiszta üdvösségem
Sugaras tájról bűvös szép regét.

Richardt Károly.

A SZABADKAI KÓRHÁZ.

A kórház borzasztó fogalom volt még ezelőtt 40 esztendővel. Olyan hajléknak tekintették, hová a társadalom teljesen elzúllottjai és oly nyomorékjai kerültek, kik teljesen elhagyatva mindenektől, az éhenhalás elől menekültek oda. Alábbvalóknak tekintettek a koldusoknál, mert ezekkel csak szóba állt egy-egy szánakozó szív, de a kórház lakói számára nem volt a szívekben szánalom, az ajkakon egy szíves szó. Még a koldusok közül is csak az került oda, aki nem volt eléggé előrelátó a krajcáros alamizsnákból összerakosgatni 20—30 frtocskát arra az időre, midőn a lábak nem bírván többé a házról-házra járást, azért a néhány forintért egy szegény özvegy asszony eltartotta volna halála napjáig. A kórház lakók annyira megvetett teremtmények valának, mint hajdan a belpoklosok, kiknek a városon kívül elkerített helytől nem volt szabad a társadalomba keveredniök. A kórház iránt annyira meg volt a közviszonyat, hogy még játszani sem mertünk tájkára menni. Szegény elhagyatottak, az előítélet, az elfogultság még nyomoruságosabbá tette szánandó helyzeteket!

És ime ma, alig pár évtized alatt miként megváltozott ez a sötét felfogás! A legáldottabb intézménynek tekintetik, hová ép oly készséggel megy a méltóság, mint a szegény; s alig van valamire való város, melyben egy-egy kórház ne hirdeté a Krisztus evangéliumát. Mert a kórházakat a felebaráti szeretet hozza létre, a Krisztus evangéliumának pedig a szeretet a legfőbb parancsolata, amint azt Szt. Pál apostol kifejezi: ha olyan hitem volna is, hogy a hegyeket kimozdíthatnám; ha olyan ékesen szóló volnék is, hogy a köveket megolvaszthatnám, de ha a szeretet nincs bennem, olyan vagyok, mint a zengő érc és a pengő cimbalom. Három dolog kívántatik: a hit, remény és szeretet; de ezek között legnagyobb a szeretet.

Sok feltételes azt mondja, hogy a mai kor vallás-talan. Ellenkezőleg; a Krisztus vallását egy kor sem fogta

fel oly helyesen, mint a mai; mert a vallást nem csupán a ceremóniák külső megtartásában helyezi, hanem a szeretet gyakorlásában. Ezt hirdetik azok a számtalan jótekonny intézetek: vakok, siketnémák intézete, szeretet-házak, kórházak, melyek a Krisztus evangéliumától áthatott szívek adományaiból állítottak fel.

Szabadka városa is ezt az evangéliumi szeretetet testesítette meg, midőn félmillió áldozattal olyan kórházat állított fel, aminő a vöröskereszt kórházon kívül nincs az országban. Berendezése, rendje, műszerei a tudomány vívmányainak megfelelő. A 12 holdas parkban külön építlete van sebészetnek, szemészetnek, ragályosoknak, elmebajosoknak. Orvosai a tudomány színvonalán. Értesülésem szerint mindegyik osztálynál kintűn erők működnek. Mivel azonban én csupán a sebészeti osztályt ismerem, tehát erről szívesen részletekben.

A sebészetet bámulatos magaslatra emelte a tudomány. Olyan műtétek vitetnek véghez, melyek csodálatra ragadják az embert. Ezen műtétek nagy mestere dr. Sánta György, a sebészeti osztály főorvosa, kiben az égi kegyelem mindazon tulajdonokat egyesített, ami egy embert nagygyá, egy orvost hírnevessé tesz; éles látást, szerető szívet, széles olvasottságot, tudomány fejlődésével haladást, ambíciót és igazi puritán jellemet, mely nem kuruzsol, hanem nyíltan kimondja nézetét és meggyőit, ha csak van orvos, aki gyógyítani képes. Az a csontokból, koponyadarabokból, kövekből s általában nem ismert elnevezésű belsőkből kiszedett dolgokból iródájában látható gyűjtemény az ország első kapacitásai közé emelte. *Bácskai embernek nem kell többé Pesten, Bécsben gyógykezeltetni magát*; ha dr. Sánta meg nem gyógyítja, nincs számára balszam Gileádban. Időtöltésből és részvétből fel-felmelegyek a közös termekbe beszélgetni a szenvedőkkel, kik elragadtatva beszélnek az itt tapasztalt csodagyógyításokról.

Csak egy esetet mondok el, a mi éppen itt tartózkodásom alatt történt. Egy suszter keresztül lőtte feleségét; egyik lővéssel a tenyerét, másikkal a hasát,

használja minden alkalommal, hogy az egyesület érdekében eredményeket vivjon ki s így annak sikeres működését lehetővé tegye. Buzgó támogatója neki dr. Falcione Nándor és Koczkar Zsigmond alelnökök, a kik szintén legjobb ügyekezettükkel és buzgóságukkal segítenek az egyesület vezetésének nehéz munkáját megosztani.

Latinovits Pál, egyesületi elnök ez év őszén több ívre terjedő, részletes felterjesztést intézett Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszterhez a tél folyamán rendezendő népies gazdasági előadások érdekében. Ezen felterjesztésben az elnök hangsúlyozta az egyesület mostoha anyagi viszonyait, hivatkozott arra, hogy a mi megyénk ugyszólván teljesen földmivelő vármegye. Fejtette azután azon üdvös hatást, amelyet a népies gazdasági előadások eredményeztek az ország különböző vidékein s kérte a minisztert, hogy az előadások megtartását tegye a miniszter a mi vármegyénk területén is lehetővé. Az indokolt, terjedelmes írásbeli felterjesztés mellett Latinovits Pál elnök szóbelileg is informálta a minisztert, a minnek az lett a következménye, hogy a földmivelésügyi kormány népies gazdasági előadások rendezésére 4000 koronát engedélyezett.

Ebből a 4000 koronából rendezi most az egyesület a népies előadásokat.

Ezeknek a népies gazdasági előadásoknak rendkívüli nagy fontosságuk van gazdasági szempontból, de meg politikai szempontból is. Gazdasági szempontból minden jóra, előnyösre oktatja a népet. Ma már a praktikus gazdának nem szabad megelégednie az östermelés ősi formáival, mert ezen a téren is haladunk s a belterjes, intenzív gazdálkodásnak meg vannak a maga módjai és eszközei, a melyekkel meg kell ismerkednünk, hogy a rögzöt okserűen és észszerűen kihasználhassuk. A mi parasztagdánk a maga egyszerűségében mindig csak az ősi formula mellett maradna s a praktikus újításokkal s az okszerű gazdálkodáshoz szükséges ismeretekkel sohasem ismerkednék meg, a mi a saját kárát s egyúttal az ország kárát is jelenti. S ha még hozzáteszük, hogy ezek az előadások a miniszter intencióinak megfelelőleg a legszélesebb körben mozognak, bizony végtelenül örvendeniünk kell az előadások megtartásának lehetőségén. A miniszter részletes tervezetet és utasítást ad, hogy mily irányban tartassanak az előadások. Ezek szerint előadást tartanak a szorosan vett földművelésről; a gazdát az intenzív gazdálkodással ismertetik meg és a legpraktikusabb tanácsokkal szolgálnak neki. Oktatásokat adnak az állattenyésztés, a szőlőművelés stb. köréből. Az előadásokat népszerű stílusban, szabadon mondják el.

A kiszagda megtanulhatja csekély fáradsággal és türelemmel mindazt, a mire szüksége van, hogy a mindinkább fokozódó verseny követelményeivel lépést tarthasson. Az előadások tartása tehát áldást jelent, áldást az egyes kiszagdára, de áldást közvetve az egész országra. Mert hisz Magyarország épen akkor erősödik és izmosodik, ha a mezőgazda osztály halad s a rög művelésében tökéletesedik.

De politikai szempontból is meg van az előadásoknak a maguk fontossága. Ismerjük azokat a lelketlen izgatásokat, a melyeknek a mi jó népünk ki van téve s a melyek csak arra alkalmasak, hogy a népet a munkától elvonva, lelkében képtelen vágyakat támaszsanak. Nos hát, az

előadások hivatva vannak arra, hogy ezen izgatásokkal szemben a nép gondolkozásmódját újra a helyes útra térítsék és hogy becsületes lelkét megtisztítsák a pusztító metélytől. De másrészt maga a nép is kénytelen belátni, hogy a kormány törődik a kiszagdával, hogy a kormány nemcsak adót szed, hanem szívén viseli a nép sorsát s jólétét előmozdítani igyekszik.

Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter törekvését és áldozatkészségét nem lehet eléggé dicsérni és eléggé kiemelni. Az egész országot őszinte hálára kötelezi bölcs agrikulturnolitikájával, a melynek egyik legüdvösebb része a népies gazdasági előadások rendezése, illetve ezek rendezésének lehetővé tétele.

Az előadásoknak rendkívüli nagy a sikerük és rendkívüli nagy a hatásuk. A hozzánk érkezett tudósítások szerint a nép eddig mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta az urakat s az előadások a hallgatóság figyelmét annyira lekötötték, hogy a mikor egy-egy előadó az előadását befejezte, az egybegyűlt kiszagdák kérték, hogy beszéljen tovább.

Ez az elért siker annál örvendetesebb, mivel épen olyan helyeken tartatnak az előadások, a hol a szocializmusnak eddig elég tág tere nyílt a jó magyar nép megtévesztésére.

Mert erről a szép sikerről értesültünk s mert ezzel azt látjuk bebizonyítva, hogy a kormány nem riadva vissza az áldozatoktól, kereste és meg is találta az utat a nép eszéhez és lelkületéhez, a minnek az egész országra messze kiható eredményei lesznek, tartottuk kötelességünknek ismételtlen foglalkozni a népies előadások ügyével.

Ez a nagy mezőgazda vármegye őszinte köszönettel adózik Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszternek az ő áldozatkészségéért és bölcs mezőgazda politikájáért; de őszinte hálával és elismeréssel adózik a gazdasági egyesület vezetőségének is, a mely a miniszter áldozatkészségét és figyelmét ki nyerte.

Befejezésül még csak annyit, hogy az egyesület egyes közlegekben háziipar-tanfolyamokat is óhajt még ez évben rendezni, a melyre nézve az előkészítő intézkedések már szintén megtették.

—Y—

Színészet.

Adorján báró. Salgó Szidónia grófnő (Murányi Juliska) kezeért báró Zalathnay Adorján (Gyárfás) gróf Mindszenty Jenővel (Palágyi) vetélkedik. A grófnő Adorjánt szereti, de mivel Mindszenty főhadnagy az élete kockázatásával kimentette a grófkisasszonyt a nyúlósfalvi sziklák közé lökött lovagló ostorát. — Szidónia Mindszentynek nyújtja kezét. Adorján báró Amerikába vitorlázik — felejteti. A II-ik felvonásra azonban mar vizsztatér és scénákat provokál Mindszentynek. Szidónia boldogtalan, mert férje, Mindszenty főhadnagy morfinista és lelkileg-tesztileg enervált s mert ő még mindig Adorján bárót szereti. A harmadik felvonás háromnegyed része azáltal telik el, hogy Mindszenty főhadnagy ideggyöngyöbe esik s moriumot fecskendez a karjába. Hogy pedig egyéb is történjen, az idegrobakokban vergődő s jobb sorsra érdemes ulánus főhadnaghoz benyit a neje, Szidónia, az édes papájával, gróf Salgó Dénessel, ki foglalkozására nézve becsületbírósi elnök. Ekkor tragikomikus senák következnek. Gróf Salgó Dénes becsületbírósi elnök oly verdiket hoz a leánya becsületbeli ügyében, melyért a csömöszlői kaszinóból is ki kellene golyóznia. Hogy azonban vége legyen a komédiának, Mindszenty főhadnagy feltalálja magát és a helyett hogy a karjába fecskendezné a moriumot, felhajítja az üveg tartalmát, mire azután a függöny is szerencsésen

ugy, hogy a golyó a máját megronesolva, a hátban állt meg. Behozták a kórházba, de mi laikusok nem adtunk neki 24 órát... A hasát felvágta, az összetörölődött vért kiszedte, a máját kitisztította a roncsnál és összevarta, a hasüregbe sós vizet öntött, a hátat felvágta s a golyót eltávolította... és az asszony ma is él... éppen az imént látogattam meg és könnyebben érzi magát... Valóban csoda, bámulatra méltó... s meg kell bajolni tudományát.

Tudom, hogy ez az én elmékedem közömbösen hagyja az egészségeseket; de annyival inkább méltányolandják egy kitérő doktortól tett nyilatkozatomat azok, a kik maguk vagy kedvesük volt már súlyos beteg. Én is Petre mentem előbb egyetemi tanárhoz, a ki azt mondta; hiszen kérem ott van önhez közel dr. Sánta, — annál jobban mi sem tudjuk gyógyítani.

Szevedő embertársaim iránt tartozó kötelességnek tartom ezt az ismertetést közölni, hogy minél szélesebb körben tudják meg, hogy minő remény van számukra a szabadkai kórházban.

Titeket pedig kedves nővérek, adjon meg az Ég azért a fáradhatatlan munkáért, melylyel éltetek a betegek ápolására szenteltétek. Minden köny, melyet letöröltök, minden nyájas szó, melylyel egy szenvedőt vigasztaltok, minden kézmozdulat, melylyel egy beteg vánkósat megigazitjátok, minden éjszaka, melyet álmatlanul átvirasztotok, — legyen mellettetek egy-egy bizonyosság az ítélet napján s pótolhatlan munkáitokért az égi kegyelem adja meg néktek a mennyi koronát!

Ezt a kis kórházi elmékedést egy nagy tanulsággal kívánom befejezni. Azt látom nevezetesen, hogy csaknem minden ember elégedetlen sorsával és boldogtalanságról panaszkodik; azt tanácsolom tehát, hogy az elégedetlenkedők, a kesergők, a csalódottak, minden lelki szenvedők látogassák meg olykor a kórházakat, nézessék meg az ott fekvő betegeket, hallgassák meg

a rajtuk véghez vitt műtéteteket, lássák meg az ő halvány arcukat; olvassák ki szemekből az otthonba reménykedő vágyakozást... érezzék azt a nem kárthatható irigységet, midőn egy-egy meggyógyult bucsuzik tőlük... lehetetlen, hogy ezek megszívlelése után, a kórházból kilépve, enyhítve nem éreznék lelki szenvedésüket s így ne sóhajtának: bocsáss meg, Uram, hogy zugolódtam eddig az én keresztemen, bolott az enyém könnyebb, mint sok ezereké körülöttem!... A kórház egy tanító intézmény a békéltetésre, a sorsunkkal való megelégedésre.

De a humor sem hiányzik itt olykor, mint egy-egy kilövelő sugár a felhős égboltozaton.

Tegnap nagy jajgatást hallok a folyosón; kimegyek, hát egy szarretű rongyba palyulált lábú cigányt vezetett ide a felesége. Mi baja van? Hat kérem, elfagyott a lábfeje már egy hónapja, azóta a kontrás anyja gyógyította, de még rosszabbul van, nagy kinokat szenved és egészen elfekettült a lába feje. No csak várjon békéltetéssel, mindjárt jön a főorvos, majd segít az magán. Jött is s elvezetvén vele dolgát, felvitte az emeletre a köztérembe. — Ma reggel felmentem a betegekhez; látom a cigány fejét setetűdni a szép fehér ágyban. A mint észrevesz, esedező krímásokat csinál felém. Hozza megyek. Hogy érzi magát? Jaj, kérem, nem jól, — igen rosszul vagyok. Megsajnáltam, hogy talán lábát akarják amputálni s részvételt kérdem: miért van oly rosszul? Jaj, kérem sépen, a feleségem nem hagyott itt egy krajcárt sem — és én meghalok, ha nem pipázhatok... dohánnyal meg nincs. Mikor aztán megkapta tőlem a balál ellen való orvosságot, oly hálálkodó fejbölgést csinált, hogy az egész terem betegeit nevetésre ragadta.

Idősb Hetessy Viktor.

legördül. Negyedszer még csak azért buzzák fel a függönyt, hogy a szerző tudomásunkra hozza, miszerint Adorján báró eljegyezte Vasvári Irén urbölgyet, ki igen gazdag s a ki még tapasztalatlan bakfis. S a Porszolt-pályázat megkoszorozott darabja ezzel véget is ér. Sok hülyeséget koszoroztak meg már a négy folyó és bármás bér honában, de az Adorján báró című társadalmi drámánál türebb, gyámoltalanabb, lehetetlenebb és tökéletlenebb darabnak még a magyar tudományos akadémia sem adott ki pályadíjat. Meséjében, drámai cselekményében semmi egység, alakjaiban semmi őszinteség, semmi karakterizáló, felfogásban és kidolgozásában semmi eredetiség vagy önállóság. Drámában még így megszűlvén a lélektan sohasem látam. Valósággal kacajra kell fakadni a szerző hülyesége fölött a harmadik felvonás záró jeleneténél. Mindszenty főhadnagy verekedni akar Adorján báróval, mert a báró megcsókolta Szidónia grófnét. Szidónia nem tagadja. Ekkor a becsületbírósi elnök ur, gróf Salgó Dénes így oldja meg a kérdést: Mindszentynek nem szabad verekedni Adorjannal, mert Mindszenty lázas és deliriumban beszél, de mivel Szidóniát megcsókolta Adorján báró, ezért Szidónia Adorján felesége lesz. Különbön konstatálja a becsületbírósi elnök ur, hogy Mindszentynek meg kellett volna őrizni a nejét és hogy Szidónia igen korrekt jár el, ha egyszerűen a faképnél hagyja Mindszentyt. És ugyan mit vétett ez a Mindszenty, hogy így kibívtta maga ellen a becsületbírósi elnök ur haragját? Szerette a nejét, féltette, óvta és nem akarta engedni, hogy Adorján báró méltóságos ajkaival csókolódzék. És miért érdemelte ki Szidónia grófné a becsületbírósi elnök magas pártfogását és kegyeit? Mert a férjét elbolondította, mert Adorján báróval ölekezett és csókolódzott, mert épp azokban az órákban lökte el magától a férjét, mikor minden tisztességes asszony az ura oldala mellett van. És a becsületbírósi elnök, kinek „szava szent“ követ dob Mindszentyre és igazolja Szidóniát. Hülyeségeit a negyedik felvonásban tetőzi be a szerző ur, midőn Adorján báróval elvétel egy a kártyákon teljesen kívül álló bakfis, Vasvári Irént. Ily folyó bárgyúságot még dr. Prém József urtól sem vártunk volna. És a magyar színművelés Jäger Márijának bárgyú félcelményét még volt bizottság, mely megkoszorozta. Ez különben nem a szerzőre, de a kritikusra szegyen.

Az előadás közepes volt. Palágyi Lajos nagy ambícióval s reális színezéssel játszotta a morfinista főhadnagyt s a harmadik felvonásban nagy hatást ért el. A címszerepet Gyárfás Ödön játszotta diszkrét felfogással s a kellő színezéssel. Murányi Juliska háládatlan szerepéből igyekezett volna valamit teremteni. Nem ő rajta mult az eredménytelenség. A publikum feltűnő hidegséggel fogadta a premiért s e hidegséggel fejezte ki, hogy a jövőben sem az Adorján báró ből, sem Prém Józsehből nem ér. Elég volt.

Virágcsata. Gy. Lónyai Piroška, a társulat kedvelt kis primadonnája vette jutalomjátékául Veró György eme bájos zenéjű operettjét. A kis énekesnő tiszteletére megtelt a színház s a lelkes közönség sokat tapsolt Gy. Lónyai Piroška temperamentumos, kedves játékának s csinosan előadott énekszámainak. A második felvonásbeli nagy enszámblé alkalmával Lónyai Piroška pompásan sikerült fotográfiát szórta a publikum közé s a publikum meg őt hajigálta virágokkal. Szóval igazi virágcsata volt. A csinos fotográfiákat Singer S. zombori fotográfus készítette. Pálffy Nina kedvesen énekelt és kedvesen is játszott. Gyárfás kabinet-alak volt a stréber síheder szerepében. Palágyi a vén rué báró ből pompás figurát kreált. A karok, különösen a második felvonás hatalmas finaljában, precize működtek. A minthogy a publikum meg volt elégedve a Lónyai Piroška jutalomjátékával, úgy Lónyai Piroška is meg lehetett elégedve a tapsban nem fukar közönséggel.

Talmi hercegnő. Üres ház előtt került másodsor színe a Makai-Kövessy-féle operett. Az előadás gyengébb volt, mint első ízben.

Szökött katona. Szigligeti híres népszínműve vasárnap volt műsoron. Az előadás egy kissé vontatott volt ugyan, de azért voltak csinosan gördülő és jól betanult képek is. Gyárfás a címszerepben megfelelő volt. Kéltemes és érces baritonjával pompásan adta elő a híres siralombéli bus-dalt: „Vedd fel páitás a vasveszszót...“ meg is újrázták érte. Székely Renée a Camille szerepében feltűnt közvetlen és erőteljes drámai játékával. Gy. Lónyai Piroška kis szerepében kedvesen végezte a dolgát. Palágyi, Gémesi jegyzője szerencsés alakítás volt, nemkülönben egészen jó volt Vadász Lajos, ki mint Völgyi tábornok kellő drámai színezéssel és hévvel játszott.

Tegnap Thury Zoltán jeles darabját, a Katonák-at adták.

Fatinica. Pénteken — és nem szerdán — lesz a társulat jeles énekesnőjének, Pálffy Ninának a jutalomjátéka. Színe kerül a Fatinica című híres operett Pálffy Ninával Vladimir szerepében. Az est egyik fő érdekessége P. Vida Etelka urnó vendégfellépte lesz, ki Lydiát fogja énekelni. Lydia egyik legjobb szerepe a vendégművésznőnek s e szerepben kellemes zengésű hangja s nagy zenei intelligenciája kellőképp is érvényesülhet. Az érdekes színházi estre tehát felhívjuk a figyelmet.

E helyen említtük fel, hogy Deák Péter igazgató elnyerte a napokban Sopron-Szombathely színi állomásokat s most a két állomással kombinálni akarja a harmadikat is, a zomborit s ez értelemben már kényvetny adott a zombori színtgyi bizottsághoz. És ezt a kombinációt mi csak helyeslőleg vehetjük tudomásul, mert ha Deák elnyerte Sopront és Szombathelyt, ugy elsőrendű társulatot szervez s elsőrendű társulattal vonulna be a jövőben Zomborba is. És a zombori színtgyi bizottság két-három rip direktor kedvéért bizonyára nem fogja elejteti a sopron-szombathelyi színház igazgatóját, még akkor sem, ha talán a sopron-szombathelyi direktor magasabb igényeket támasztana a színtgyi bizottsággal és a közönséggel szemben, mint a többiek. A fő az, hogy Zomborban elsőrendű társulat működjék.

Gonda József.

használja minden alkalommal, hogy az egyesület érdekében eredményeket vívjon ki s így annak sikeres működését lehetővé tegye. Buzgó támogatója neki dr. Falcione Nándor és Koczkar Zsigmond alelnökök, a kik szintén legjobb igyekezetükkel és buzgóságukkal segítenek az egyesület vezetésének nehéz munkáját megosztani.

Latinovits Pál, egyesületi elnök ez év őszén több ívre terjedő, részletes felterjesztést intézett Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszterhez a tél folyamán rendezendő népies gazdasági előadások érdekében. Ezen felterjesztésben az elnök hangsúlyozta az egyesület mostoha anyagi viszonyait, hivatkozott arra, hogy a mi megyénk ugyszólván teljesen földművelő vármegye. Fejtette azután azon üdvös hatást, amelyet a népies gazdasági előadások eredményeztek az ország különböző vidékein s kérte a minisztert, hogy az előadások megtartását tegye a miniszter a mi vármegyénk területén is lehetővé. Az indokolt, terjedelmes írásbeli felterjesztés mellett Latinovits Pál elnök szóbelileg is informálta a minisztert, a minnek az lett a következménye, hogy a földművelésügyi kormány népies gazdasági előadások rendezésére 4000 koronát engedélyezett.

Ebből a 4000 koronából rendezi most az egyesület a népies előadásokat.

Ezeknek a népies gazdasági előadásoknak rendkívüli nagy fontosságuk van gazdasági szempontból, de meg politikai szempontból is. Gazdasági szempontból minden jóra, előnyösre oktatja a népet. Ma már a praktikus gazdának nem szabad megelégednie az östermelés ősi formáival, mert ezen a téren is haladunk s a belterjes, intenzív gazdálkodásnak meg vannak a maga módjai és eszközei, amelyekkel meg kell ismerkednünk, hogy a rögtök ökszerűen és észszerűen kihasználhassuk. A mi parasztagyaink a maga egyszerűségében mindig csak az ősi formula mellett maradnak s a praktikus újításokkal s az ökszerű gazdálkodáshoz szükséges ismeretekkel sohasem ismerkednek meg, a mi a saját kárát s egyúttal az ország kárát is jelenti. S ha még hozzáteszük, hogy ezek az előadások a miniszter intencióinak megfelelőleg a legszélesebb körben mozognak, bizony végtelenül öröndenünk kell az előadások megtartásának lehetőségén. A miniszter részletes tervezetet és utasítást ad, hogy mily irányban tartassanak az előadások. Ezek szerint előadást tartanak a szorosán vett földművelésről; a gazdát az intenzív gazdálkodással ismertetik meg és a legpraktikusabb tanácsokkal szolgálnak neki. Oktatásokat adnak az állattenyésztés, a szőlőművelés stb. köréből. Az előadásokat népszerű stílusban, szabadon mondják el.

A kisgazda megtanulhatja csekély fáradsággal és türelemmel mindazt, a mire szüksége van, hogy a mindinkább fokozódó verseny követelményeivel lépést tarthasson. Az előadások tartása tehát áldást jelent, áldást az egyes kisgazdákra, de áldást közvetve az egész országra. Mert hisz Magyarország éppen akkor erősödik és izmosodik, ha a mezőgazda osztály halad s a rög művelésében tökéletesedik.

De politikai szempontból is meg van az előadásoknak a maguk fontossága. Ismerjük azokat a lelketlen izgatásokat, a melyeknek a mi jó népünk ki van téve s a melyek csak arra alkalmasak, hogy a népet a munkától elvonva, lelkében képtelen vágyakat támasztsanak. Nos hát, az

előadások hivatva vannak arra, hogy ezen izgatásokkal szemben a nép gondolkozásmódját újra a helyes útra térítsék és hogy becsületes lelkét megtisztítsák a pusztító metélytől. De másrészt maga a nép is kénytelen belátni, hogy a kormány törődik a kisgazdával, hogy a kormány nemcsak adót szed, hanem szíven viseli a nép sorsát s jólétét előmozdítani igyekszik.

Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter törekvését és áldozatkészségét nem lehet eléggé dicsérni és eléggé kiemelni. Az egész országot őszinte hálára kötelezi bölcs agrikulturnpolitikájával, a melynek egyik legüdvösebb része a népies gazdasági előadások rendezése, illetve ezek rendezésének lehetővé tétele.

Az előadásoknak rendkívüli nagy a sikerük és rendkívüli nagy a hatásuk. A hozzánk érkezett tudósítások szerint a nép eddig mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta az urakat s az előadások a hallgatóság figyelmét annyira lekötötték, hogy a mikor egy-egy előadó az előadását befejezte, az egybegyűlt kisgazdák kérték, hogy beszéljen tovább.

Ez az elért siker annál örövendesebb, mivel éppen olyan helyeken tartanak az előadások, a hol a szocializmusnak eddig elég tág tere nyílt a jó magyar nép megtévesztésére.

Mert erről a szép sikeréről értesültünk s mert ezzel azt látjuk bebizonyítva, hogy a kormány nem riadva vissza az áldozatoktól, kereste és meg is találta az utat a nép eszéhez és lelkületéhez, a minnek az egész országra messze kiható eredményei lesznek, tartottuk kötelességünknek ismételtlen foglalkozni a népies előadások ügyével.

Ez a nagy mezőgazda vármegye őszinte köszönettel adózik Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszternek az ő áldozatkészségéért és bölcs mezőgazda politikájáért; de őszinte hálával és elismeréssel adózik a gazdasági egyesület vezetőségének is, a mely a miniszter áldozatkészségét és figyelmét kinyerte.

Befejezésül még csak annyit, hogy az egyesület egyes közlegekben háziipar-tanfolyamokat is óhajt még ez évben rendezni, a melyre nézve az előkészítő intézkedések már szintén megtették.

—y.

Szinészet.

Adorján báró. Salgó Szidónia grófnő (Murányi Juliska) kezeért báró Zalathnay Adorján (Gyárfás) gróf Mindszenty Jenővel (Palágyi) vetélkedik. A grófnő Adorjánt szereti, de mivel Mindszenty főhadnagy az élete kockázatával kimentette a grófkisasszonynak a niklosfalvi sziklák közé lökött lovagló ostarát. — Szidónia Mindszentynek nyújtja kezét. Adorján báró Amerikába vitörlik — felejteli. A II-ik felvonásra azonban mar visszater és scénákat provokál Mindszentyeknél. Szidónia boldogtalan, mert férje, Mindszenty főhadnagy morfinista és lelkileg-tesztileg enervált s mert ő még mindig Adorján bárót szereti. A harmadik felvonás harmadik részé azzal telik el, hogy Mindszenty főhadnagy ideggörcsökhöz esik s morfiumot fecskendez a karjába. Hogy pedig egyéb is történjék, az idegrohamokban vergődő s jobb sorsra érdemes ulánus főhadnagyhoz benyit a neje, Szidónia, az édes papájával, gróf Salgó Dénessel, ki foglalkozására nézve becsületbírósi elnök. Ekkor tragikomikus scénák következnek. Gróf Salgó Dénes becsületbírósi elnök oly verdiket hoz a leánya becsületbeli ügyében, melyért a csömöszlői kaszínóból is ki kellene golyóznia. Hogy azonban vége legyen a komédiának, Mindszenty főhadnagy feltalálja magát és a helyett hogy a karjába fecskendezné a morfiumot, felhajtja az üveg tartalmát, mire azután a függöny is szerencsésen

ugy, hogy a golyó a májat megronesolva, a hátban állt meg. Behozták a kórházba, de mi laikusok nem adtunk neki 24 órát. . . A hasát felvágta, az összetörődött vért kiszedte, a májat kitisztította a ronszról és összevarta, a hasüregbe sós vizet öntött, a hátat felvágta s a golyót eltávolította. . . és az asszony ma is él. . . éppen az imént látogattam meg és könnyebben érzi magát. . . Valóban csoda, bámulatra méltó. . . s meg kell hajolni tudománya előtt.

Tudom, hogy ez az én elmékedésem közömbösen hagyja az egészségesekeket; de annyival inkább méltányolndják egy kitűnő doktortól tett nyilatkozatomat azok, a kik maguk vagy kedvesük volt már súlyos beteg. Én is Petre mentem előbb egyetemi tanárhoz, a ki azt mondta; hiszen kérem ott van önöz közel dr. Sántha, — annál jobban mi sem tudjuk gyógyítani.

Szevedő embertársaim iránt tartozó kötelességnek tartom ezt az ismertetést közölni, hogy minél szélesebb körben tudják meg, hogy minő remény van számukra a szabadkai kórházban.

Titeket pedig kedves nővérek, adjon meg az Ég azért a fáradságtalan munkáért, melylyel éltetek a betegek ápolására szenteltétek. Minden köny, melyet letöröltök, minden nyájas szó, melylyel egy szenvedőt vigasztaltok, minden kémozdulat, melylyel egy beteg vánkását megigazítjátok, minden éjszaka, melyet álmatlanul átvirrasztotok, — legyen mellettetek egy-egy bizonyosság az ítélet napján s potolbatlan munkáitokért az égi kegyelem adja meg néktek a mennyi koronát!

Ezt a kis kórházi elmékedést egy nagy tanulsággal kívánom befejezni. Azt látom nevezetesen, hogy csaknem minden ember elégedetlen sorsával és boldogtalanságról panaszkodik; azt tanácsolom tehát, hogy az elégedetlenkedők, a kesergők, a csalódottak, minden lelki szenvedők látogassák meg olykor a kórházakat, nézessék meg az ott fekvő betegeket, hallgassák meg

a rajtuk véghez vitt műteteket, lássák meg az ő halvány orcákat; olvassák ki szemekből az otthonba reménykedő vágyakozást. . . érezzék azt a nem kártható irigységet, midőn egy-egy meggyógyult bucsúzik tőlük. . . lehetetlen, hogy ezek megszívlelése után, a kórházból kilépve, enyhítve nem éreznék lelki szenvedésüket s így ne sóhajtának: bocsáss meg, Uram, hogy zugolódtam eddig az én keresztmen, holott az enyém könnyebb, mint sok ezereké körülöttem! . . . A kórház egy tanító intézmény a békettírésre, a sorsunkkal való megelégedésre.

De a humor sem hiányzik itt olykor, mint egy-egy kilövelő sugár a felhős égboltozaton.

Tegnap nagy jajgatást hallok a folyosón; kimegyek, hát egy szazretű rongyba patyult lábú cigányt vezetett ide a felesége. Mi baja van? Hat kérem, eltagyott a lábfeje már egy hónapja, azóta a kontras anyja gyógyította, de még rosszabbul van, nagy kinokát szenved és egészen elfekettült a lába feje. No csak várjon békettírésrel, mindjárt jön a főorvos, majd segít az magán. Jött is s elvégezvén vele dolgát, felvitte az emeletre a köztérembe. — Ma reggel felmentem a betegekhez; látom a cigány fejét setetűdni a szép fehér ágyban. A mint észrevesz, eszedőz kímásokat csinál felem. Hozza megyek. Hogy érzi magát? Jaj, kérem, nem jól, — igen rosszul vagyok. Megsajnálom, hogy talán lábát akarják amputálni s részvétellel kérdem: miért van oly rosszul? Jaj, kérem sepen, a feleségem nem hagyott itt egy krajcárt sem — és én meghalok, ha nem pipaszhatok. . . dohánnyal meg ninc. Mikor aztán megkapta tőlem a halál ellen való orvosságot, oly hálálkodó fejbölgést csinált, hogy az egész terem betegeit nevetésre ragadta.

Idősb Hetessy Viktor.

legördül. Negyedszer még csak azért buzzák fel a függőnyt, hogy a szerző tudomásunkra hozza, miszerint Adorján báró eljegyezte Vasvári Irén urhölgyet, ki igen gazdag s a ki még tapasztalatlan bakfis. S a Porzsoltpályázat megkoszorozott darabja ezzel véget is ér. Sok hitlyeséget koszoroztak meg már a négy folyó és harmas bére hónapban, de az Adorján báró című társadalmi drámánál tisebb, gyámoltalanabb, lehetetlenebb és tökéletlenebb darabnak még a magyar tudományos akadémia sem adott ki pályadíjat. Meséjében, drámai eseményében semmi egység, alakjaiban semmi őszinteség, semmi karakterizáló, felfogásában és kidolgozásában semmi eredetiség vagy önállóság. Drámában még így megcsufolva a lélektant sohasem látam. Valósággal kacajra kell fakadni a szerző hitlyesége fölött a harmadik felvonás záró jeleneténél. Mindszenty főhadnagy verekedni akar Adorján báróval, mert a báró megcsókolta Szidónia grófnét. Szidónia nem tagadja. Ekkor a becsületbírósi elnök ur, gróf Salgó Dénes így oldja meg a kérdést: Mindszentynek nem szabad verekedni Adorjánal, mert Mindszenty lázas és deliriumban beszél, de mivel Szidóniát megcsókolta Adorján báró, ezért Szidónia Adorján felesége lesz. Különbözetlenül a becsületbírósi elnök ur, hogy Mindszentynek meg kellett volna őrizni a nejét és hogy Szidónia igen korrekten jár el, ha egyszerűen a fakednél bagyja Mindszentyt. És ugyan mit vétett ez a Mindszenty, hogy így kibívtá maga ellen a becsületbírósi elnök ur haragját? Szerette a nejét, féltette, óvta és nem akarta engedni, hogy Adorján báró méltóságos ajkaival csókoldozék. És miért érdemelte ki Szidónia grófné a becsületbírósi elnök magas pártfogását és kegyeit? Mert a férjét elbolondította, mert Adorján báróval ölekezett és csókoldozott, mert épp azokban az órákban lökte el magától a férjét, mikor minden tisztességes asszony az ura oldala mellett van. És a becsületbírósi elnök, kinek „szava szent“ követ dob Mindszentyre és igazolja Szidóniát. Hitlyeségeit a negyedik felvonásban tetőzi be a szerző ur, midőn Adorján báróval elvétel egy a kártyákon teljesen kívül álló bakfist, Vasvári Irént. Ily foku bányuságot még dr. Prém József urtól sem vártunk volna. És a magyar színműirodalom e Jäger Marijának bárgyú félcelményét még volt bizottság, mely megkoszorozta. Ez különben nem a szerzőre, de a kritikusra szegyen.

Az előadás közepes volt. Palágyi Lajos nagy ambícióval s reális színezéssel játszotta a morfinista főhadnagyot s a harmadik felvonásban nagy hatást ért el. A címszerepet Gyárfás Ödön játszotta diszkrét felfogással és kellő színezéssel. Murányi Juliska háládatlan szerepből igyekezett volna valamit teremteni. Nem ő rajta mult az eredménytelenség. A publikum feltűnő hidegséggel fogadta a premiért s e hidegséggel fejezte ki, hogy a jövőben sem az Adorján báró ből, sem Prém Józsefből nem ér. Elég volt.

Virágcsata. Gy. Lónyai Piroska, a társulat kedvelt kis primadonnája vette jutalomjátékául Veró György eme bájos zenéjű operettjét. A kis énekesnő tiszteletére megtelt a színház s a lelkes közönség sokat tapsolt Gy. Lónyai Piroska temperamentumos, kedves játékának s csinosan előadott énekszámainak. A második felvonásbeli nagy ensamble alkalomával Lónyai Piroska pompásan sikerült fotográfiát szórta a publikum közé s a publikum meg őt hajigálta virágokkal. Szóval igazi virágcsata volt. A csinos fotográfiákat Singer S. zombori fotográfus készítette. Pálffy Nina kedvesen énekelt és kedvesen is játszott. Gyárfás kabinet-alak volt a stréber síheder szerepében. Palágyi a vén rué báróból pompás figurát kreált. A karok, különösen a második felvonás hatalmas fináléjában, precize működtek. A minthogy a publikum meg volt elégedve a Lónyai Piroska jutalomjátékával, úgy Lónyai Piroska is meg lehetett elégedve a tapsban nem fukar közönséggel.

Talmi hercegnő. Üres ház előtt került másodsorú színe a Makai-Kövessey-fele operett. Az előadás gyengébb volt, mint első ízben.

Szökött katona. Szigligeti híres népszínműve vasárnap volt műsoron. Az előadás egy kissé vontatott volt ugyan, de azért voltak csinosan gördülő és jól betanult képek is. Gyárfás a címszerepben megfelelő volt. Kellemes és érces baritonjával pompásan adta elő a híres siralombázi bus-dalt: „Vedd fel pajtas a vasveszszót. . .“ meg is újrázták érte. Székely Renée a Camille szerepében feltűnt közvetlen és erőteljes drámai játékával. Gy. Lónyai Piroska kis szerepében kedvesen végezte a dolgát. Palágyi, Gémesi jogyóje szerencsés alakítás volt, nemkülönben egészen jó volt Vadász Lajos, ki mint Völgyi tábornok kellő drámai színezéssel és hévvel játszott.

Tegnap Thury Zoltán jeles darabját, a Katonák-at adták.

Fatinica. Pénteken — és nem szerdán — lesz a társulat jeles énekesnőjének, Pálffy Ninának a jutalomjátéka. Színe kerül a Fatinica című híres operett Pálffy Ninával Vladimir szerepében. Az est egyik fő érdekessége P. Vid a Etelka urnó vendégfellépése lesz, ki Lydiát fogja énekelni. Lydia egyik legjobb szerepe a vendégművészuonek s e szerepben kellemes zengésű hangja s nagy zenei intelligenciája kellőképp is érvényesíthet. Az érdekes színházi estre tehát felhívjuk a figyelmet.

E helyen említtük fel, hogy Deák Péter igazgató elnyerte a napokban Sopron-Szombathely színház állomásokat s most a két állomással kombinálni akarja a harmadikat is, a zomborit s ez értelemben már kérvényt adott a zombori színtgyi bizottsághoz. És ezt a kombinációt mi csak helyeslőleg vehetjük tudomásul, mert ha Deák elnyerte Sopront és Szombathelyt, ugy elsőrendű társulatot szervez s elsőrendű társulattal volna be a jövőben Zomborra is. És a zombori színtgyi bizottság két-három rip direktor kedvéért bizonyára nem fogja elejteni a sopron-szombathelyi színház igazgatóját, még akkor sem, ha talán a sopron-szombathelyi direktor magasabb igényeket támasztana a színtgyi bizottsággal és a közönséggel szemben, mint a többiek. A fő az, hogy Zomborban elsőrendű társulat működjék.

Gonda József.

Ujdonságok.

Gromon Dezső arcképe. Vármegyénk közönsége Gromon Dezső honvédelmi államtitkár közszolgálati jubileuma alkalmából nagy lelkesedéssel azon határozatot hozta, hogy tekintettel nagy és kiváló érdemeire, amelyeket Gromon Dezső e vármegye összlakossága iránt szerzett, arcképet a vármegyei székház díszterme részére egy hazai festőművészleffel festeti. A törvényhatósági bizottság bizalmából erre kiküldött bizottság, mely Latinovits Pál elnöke alatt Molnár Károly dr. és Pukovits József országgyűlési képviselők áll — amint most értesültünk — még e hó folyamán a fővárosban egy elsőrangú hazai festőművészleffel érintkezése lép, aki az arcképet meg fogja festeni. Így remény van arra, hogy vármegyénk közönsége nem sokára gyönyörködni fog illusztris fiának avatott művész esztétik által megörökített arcképeiben.

Dr. Atányi József áthelyezése. Dr. Atányi József zombori kir. ügyész Szolnokra helyeztetett át. Dr. Atányiban a zombori kir. ügyészség rendkívüli buzgó, pontos és mintaszerű vezetőjét veszíti el. Társadalmi életünknek is kedvelt, népszerű alakja volt, aki minden érintkezésében rokonszintű és tiszteletet vívott ki magának.

Kinevezések az osztrák-magyar banknál. László Gyula a szabadkai osztrák-magyar bankfiók főnökhelyettese a kolozsvári osztrák-magyarbank főnökhelyettesévé, mely főnökhelyettesévé nevezetett ki. Helyére Gugánovich Máté nevezetett ki a szabadkai főnökhelyettesévé.

Egyházmegyei hír. Venczel Alajos Szent-Istvánról O-Becsére kápláni minőségben áthelyeztetett. **Ernő napja.** Pénteken volt Ernő napja. A szépen hangzó Ernő név viselőinek tehát kijutott a felköszöntőkből. Balogh Ernő dr., Zsulyevits Ernő, Pribil Ernő, Mihályi Ernő. Mindannyiukat sokan üdvözölték e napon. Kívánjuk, hogy a számos jókívánatoknak legyen is meg a fogantatja. A zombori kaszinói dalárda nagyérdemű köztszereplésben állt előnként, Pribil Ernőt, névünnepe előestéjén szerenaddal tisztelte meg. A dalárda nevében Ferencsik Lajos dr. titkár üdvözölte szép beszéddel az előzőket, aki meghatott szavakban mondott köszönetet dalársainak szeretetére és ragaszkodására. A szerenad után a dalárdisták a dalárda helyiségében társasvacsorára gyűltek össze, ahol lelkes áldomásokkal éltették a dalárda éltető szellemét, Pribil Ernő elnököt.

Szabad lyceum. Vasárnap délután tartotta meg a városbába természetesen nagyszámú intelligens közönség előtt előadását Roediger Lajos, a zombori főgimnázium tudós tanára. „A villamososság az emberiség szolgálatában” volt előadásának tárgya. A modern tudomány mely ismereteivel felruházott, kiválóan érdekes szép előadást hallgatósága mind végig feszült figyelemmel kísérte és az előadót lelkesen megjelente.

Pályázat. Az ó-becsei kir. adóhivatalnál adóügyi állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Érdekes színházi est. Érdekes színházi estére van kitalálva színházlátogató közönségünknek. Szalay Frigyes — lapunk kiváló munkatársa — két vigjátékot írt és nyújtott be a zombori színház igazgatójának. Az igazgató a darabokat előadásra elfogadta és azok a színi szezon végén kerülnek színpadra. Mindkét darabot a színpadok szellemessége és nevetető komikus helyzetek jellemzik. Az egyiknek címe: „A másvilágon”, vigjáték 2 felvonásban; a másiknak címe: „Csak hidegvér”, vigjáték 1 felvonásban. Az érdekes premierre elé nagy varakozással tekint színházlátogató közönségünk. A magunk részéről pedig igazán örövendünk, hogy jeles munkatársunk új irodalmi területein mutatja be magát.

Háziestély. A kaszinói dalárda szokásos háziestélye szombaton éjjel zajlott le a kaszinó nagytermében, kedélyes és vidám hangulatban. A dalárda zenekara pompás zenedarabokat adott elő. P. Vida Etelka gyönyörű dalokat énekelt. A fiatalok pedig közbe közbe hévvel ropták a táncot. A kedélyes mulatság hajnalig tartott.

Szabad lyceum a Csitaonicában. A zombori szabad lyceum magasatos példáját követve, a zombori székely intelligencia is elhatározta, hogy nyilvános közérdekű szabad előadásokat tart. E célból egy társaság alakult, mely az előadások sorozatát e hó 7-én meg is kezdte a Csitaonicában Ugyanis Zsivjovics János tanítóképző-intézet tanár tartotta az első előadást: a társadalomról. Vasárnap e hó 14-én dr. Lajosovits János ügyvéd tartott előadást: a zenéről és annak történetéről. Jövő vasárnap, e hó 21-én Kálics Döme tanítóképző-intézet tanár a lírai költészet és annak motívumairól fog előadást tartani. Az előadások minden vasárnap d. e. fél 12 órakor tartatnak a Csitaonica emeleti termében, szabad bemenet mellett.

Halálozás. Flesch Jenő gimnáziumi tanuló, Flesch Jakab Reibem Károly nagybirtokos gazdatisztjének fia, folyó hó 7-én tizenhat éves korában rövid szenvedés után Nagy-Becskerekben meghalt.

Sportegyleti alapító tag. Apatini Ferench Lajos tengeri nagybirtokos 100 korona alapítvánnyal a zombori sportegylet alapító tagjai sorába lépett.

Új községi jegyző. Pálch Antalnak O-Morovicán történt megválasztásával tisztségbe jött sándori jegyzői állást folyó hó 13-án töltötték be. Megválasztott Mikosevits József moholi jegyző.

Új rendőrfelügyelő. Az ó-becsei járási rendőrfelügyelői állásra a folyó hó 8-án megtartott választás alkalmából 7 folyamodó közül egyhangulag Berényi Béla eddigi helyettes felügyelő választott meg.

Ejegyzés. Szalay Dezső szilbási jegyző eljegyezte Lőrincz Pál földbirtokos, községi virilista leányát, Margitot.

Újvidéki Hírlap. A dr. Nemes Sándor gondos szerkesztésében eddig hetenként egyszer megjelent „Újvidéki Hírlap” újévtől kezdve hetenként kétszer: szerdán és szombaton jelenik meg.

Társasvacsora. Knip Gáspár a „Csitaonica” népszerű vendéglőse folyó hó 20-án, szombaton este 8 órakor a Csitaonica földszinti termében társasvacsorát rendez. Akik tévedésből meghívott nem kaptak volna, forduljanak ez iránt a társasvacsora rendezőjéhez Knip Gáspárhoz.

Hymen. Elme István Nádaly községi jegyzője eljegyezte Weninger Gizella kisasszonyt, nádalyi postamesterrel.

Szilveszter-estély. Gör. kel. vallású szerb polgártársainknak mult szombaton volt ünéve. Pénteken este a zombori szerb „Csitaonica” elsőemeleti termében fényes Szilveszter-estélyt rendezett tagjai számára. A mulatságon vidám, feszletlen hangulat uralkodott és a jelenlévők a rendezett tombola-játékban is részt vettek, amelyben mintegy ötven értékes tárgy került sorsolásra. A táncokban mindkét nembeli ifjuság nagy kedvvel vett részt és a mulatság a hajnali órákig tartott. Éjfélkor az új beköszöntőt pezsgős palackok durrogása jelzé és az egyleti elnök dr. Krónits István gyöngyöző pohárral kezében köszönté az újévet és kívánt boldog újévet, amire az összes jelenlévők a „Mnogaja lyetát” énekelték el. — A díszes hölgykoszoru a következő volt: Arsenovits István, Brkits Iszák, dr. Drakulits Pálné, Damjanovits Szvetozárné, Georgievits Kosztáné, Jankovits Dusánné, Karakasevits Milivojné, Szredojevits Mladenné, Schwarz Emilné, Vukitsevits B. Pálné, Vuits Péterné, asszonyok; Petrovits Anyalka, Burián Mária, Arsenovits Olga, Koszanits Zsófia, Damjanovits Jovanka, Milyi Mária, Szredojevits Zsófia kisasszonyok.

Kegyűri bizottsági ülés. Zombor szab. kir. város róm. kath. kegyűri bizottsága 1900. évi január hó 21-én délelőtt 11 órakor a városbába nagytermében rendezett közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A kalocsai egyházmegyei főhatóságnak leirata az 1900. évi költségelirányzat jóváhagyása tárgyában. 2. A kalocsai egyházmegyei főhatóságnak leirata az 1899. évi felülvizsgált számadások jóváhagyása tárgyában. 3. Zombor város tanácsának átirata az egyház tulajdonát képező lacon belüli tér átkövezése folytán felmerült 51 frt 30 kr és 10 frtnak kiutalványozása tárgyában. 4. Zombor város tanácsának végzése a templompénztár II-od kulcsainak a vasszekrénybe történő elhelyezése tárgyában. 5. Rátay és Benedek budapesti cégek a templom részére szállított rubák után felmerült 72 frt 20 kros számlája. 6. Purmann Alajos pénztárnok előterjesztése az iskolai-alap pénztárból az iskola-segélyezési pénztárba 700 frtnak átutalása iránt. 7. Eibach E. bádogos 15 frt 40 kros számlája kiutalványozás iránt. 8. A templom összes pénztárainak megvizsgálásáról szóló jelentés. 9. Időközben beérkező tárgyak.

Felolvasó estély. A Vértesi-asztaltársaság f. hó 20-án, szombaton helyiségében (Stebler-féle vendéglő, Zrínyi-utca) felolvasó estélyt rendez. A felolvasást Mallesevics Miklós, a zombori kir. főgimnázium köztszereplésben álló tanára tartja. A felolvasás kezdete este 6 óra. Utána társasvacsora lesz. Az asztaltársaság vendégeket is szívesen lát.

Köszönetnyilvánítás. A szegény iskolás gyermekek karácsonyfájára és azok felruházására a következő kegyes adományok folytak be: Beke Gyuláné 3 frt, Barthal Horváth Stefánia 4 frt, Buda Róza 1 frt, Dalmay Béláné 4 frt, Enyedy Eugénia 1 frt, Esztergamy Borbála 5 frt, Fernbach Bálintné 20 frt, Fratricsevits nővérek 2 frt, Garam Kálmáné 5 frt, Husvéth Mária 5 frt, Hameder Györgyné 1 frt, Joksmann Józsefné 5 frt, Kozma Lászlóné 5 frt, Kohut Henrikné 2 frt, Kóris Eszter 2 frt, Maly Teréz 3 frt, Molnár Trischler Anna 2 frt, Michelsz Jánosné 1 frt, Mero Simonné 5 frt, id. Mihályi Jánosné 2 frt, N. N. 5 frt, N. N. 1 frt, Szentgyörgyi 5 frt, Szentgyörgyi Istvánné 5 frt, Szilágyi Morné 5 frt, Szilágyi Elemérné 1 frt, Szalay Károlyné 5 frt, Szvertceky Ferencné 2 frt, Sztrilich Zsigáné 2 frt, Ubylariich Paulina 2 frt. Összesen 111 frt. Ezenkívül hozzájárultak: id. Mihályi Jánosné 5 leányöltöny-varratás, Szvertceky Ferencné 4 leányöltöny-varratás, Esztergamy Borbála 10 leányöltöny-varratás és külön 7 kabátvarratás, özv. Hameder Györgyné egy kosár dió és alma, Poeskay Sándorné egy teljes leányöltözet és egy téli kendő, Schliesz testvérek 12 drb téli kendő, Goldfahn Sándor 6 drb téli kendő, egy urnó 24 pár saját kötésű harisnya, Holländer József 19 pár apró leánycipő. Fogadják a nemeselekkü adakozók egy a segélyben részesült szegény iskolás gyermekek és azok hozzátartozóinak, valamint a zombori jótékony magyar nőegylet hálás köszönetét. A nőegylet nevében: a titkár.

Hangverseny. Az ó-becsei Nemzeti Szövetség és Hölgybizottsága 1900. év január hó 20-án az Országos Nemzeti Szövetség védnöksége alatt és Eötvös Károly orsz. képviselőnek, mint az O. N. Sz. társelnökének, valamint kiváló vidéki művészek szíves közreműködése mellett saját pénztára javára a városi nagyvendéglő (Központi szálloda) dísztermében táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez a következő műsorral: I. 1. „Grand Etude Calopp”. Szerző: A. Guidant. Zongorán előadja dr. Balaton Gyuláné urasszony. 2. Felolvasás. Tartja Eötvös Károly orsz. képvis. az O. N. Sz. társelnök. 3. „Il baccio”. Arditi-től. — „Vorre morir”. Torti-től. Éneklő dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urasszony. Zongorán kíséri Pataj Nóra urhölgy. 4. „Clary contra Clary”. Magánjelenet. Irta Milland Edvard. Előadja dr. Kovatsits Kálmáné urasszony. 5. „Hajnal uram”. Melodráma. Szövegét írta E. Kovács Gyula. Zenéjét szerzőtte Kelemen Lajosné Zathureczky Bertha. Szavalja Göndör Ferenc. Zongorán kíséri Ugray György. — II. 1. „II. Magyar Rhapsodia”. Szerző Gaál Ferenc. Hegedűn előadja Klazsik Lehel. Zongorán kíséri Gaál Ferenc. 2. „Jeanette menyegzője” operából a „Nagy ária” és „Román” Massé-től. Éneklő dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urasszony. Zongorán kíséri Pataj Nóra urhölgy. 3. „Mesebetek után”. Dialog. Irta Ugray György. 4. „Magyar népdalok”. Éneklő Szántó Sándor. Zongorán kíséri Klazsik Lehel. 5. „I. Magyar Rhapsodia”. Gaál Ferenc-től. Előadja a szerző.

Az aszfaltjárdamunkálatok. Zombor sz. kir. város tanácsától vettük a következő felhívást: Zombor város területén az aszfaltjárdamunkálatok befejeztetvén, a folyó évi január havában esedékes első fizetési részlet bevétele előtt felhívjuk azon háztulajdonosok, kiknek háza előtt aszfaltjárda készített, hogy amennyiben a reájok eső kereseti összeget nem 10 év alatt felváltva részletekben, hanem egyszerre, kamat nélkül öbajtják befizetni, a reájok eső és már megállapított s a városi számvevősnél betekinthető összeget f. évi január hó 20-ig a városi házipénztárba fizessék be, mert ellenkező esetben az általuk fizetendő összeget a kamattal terhelt részletfizetésbe számítatnak be.

Eljegyzés. Kéler Sándor dr. ó-becsei kir. járásbíró eljegyezte Dörner Rózsika kisasszonyt O-Becsén.

Fizetéseptelenség. A bécsi Creditoren Verein Gruby Salamon újvidéki bejegyzett cég fizetéseptelenségét jelenti.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémián a nyári félévre a beiratások 1900. február 1-től 8-ig tartatnak s az előadások február hó 9-én veszik kezdetüket; a joghallgatók felvétele ezen időn túl csak folyamodás útján, a késedelem kellő indoklása alapján történhetik. Február hó 15-ig a tanári kar, február 15-től március 15-ig, rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben, a jogakadémiai igazgató-tanács adhat az utólagos felvételre engedélyt. A beiratkozás alkalmával a következő díjak fizetendők: beiktatási díj címén a jogakadémiai könyvtár javára 4 frt, a tanári nyugdíj-alap javára 6 frt, ezt azonban csak az újonnan felvettek fizetik, felválti tandíj címén mindenkitől 15 frt. Tandíj-mentességet az előadások szorgalmas látogatása, a havi colloquiumokban való sikeres részvétel és szegénység bizonyítvány alapján, a tanári kar javaslatára, a kecskeméti ev. ref. egyháztanács engedélyezhet. A tandíj-mentesek, ha késedelem nélkül vizsgáznak, vizsgálati díjat sem fizetnek. Vizsgálati díjak: alapvizsga díj 12 frt, államvizsga díj 20 frt. Tanfolyam-mentesek, vagy más tanintézetből jövő vizsgázók 18 frt vizsgadíjat fizetnek. Tapintézetű dijak havonként 7 forint. Szegénysorsu, jó előmenetelű joghallgatók ezen díj alól részben vagy egészen a kecskeméti ref. egyháztanács adhat felmentést Az ide irányuló kérvények a jogakadémia igazgatóságához február hó 8. beküldendők. Magán-hazaknál ugy a lakás, mint teljes ellátás igen kedvező feltételek mellett kapható. A jogakadémiai igazgatósága bármily irányban a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást. A joghallgatók összlétszáma az 1899/1900. tanév első felében 110 volt. Alap- és államvizsga tartatott összesen 58. A vizsgára jelentkezettek közül képesítették circa 66%.

Szenzációs öngyilkosság. Zentáról írja tudósítónk: Rottenbacher Miklós városi rendőrfőnök d. hó 11-én reggel öngyilkos lett. Forgópisztoly durrogás csodította a főtéren járó-kelőket a városbába udvarára és csakhamar kitudódott, hogy a tragédia színhelye a városi rendőrfőnök lakásán van. Rottenbacher Miklós, kit mindenki biggadt, megfontolt, jóvalval embernek ismert, holtan elterülve feküdt konyháj padlózatán, felesége pedig ágyában fájdalomtól gyötörtve jaगत. A tragédiát családi viszonyuk megbolygatottsága okozta és az indokolt féltékenység Rottenbacher azon, hátrahagyott levelében is beismert elhatározása birta, hogy felesége és a maga életének is véget vett. Feleségére forgópisztollyal kétszer és önmagára egyszer lőtt és míg nála rögtön halált, addig feleségén a két lövés csak súlyos sérüléseket okozott. A holttest a kórházba vitetett, hol felboncolták és másnap — miután a halál oka kétséget kizárólag megállapítva lett — a kir. ügyészség helybenhagyó srgnyövények vétele után nagy részvét mellett eltemettetett.

Tizenhét napig eltemetetlenül. Borzalmas eset nyomára jött a szabadkai rendőrség. Tizenhét napig feküdt egy holttest eltemetetlenül elzart helyiségben. Bulyovcsics Jeremiás (Jerkó) 80 éves napzamos ember, 48-as honvéd egyedül lakott egy VI. kőr házban. Karácsony első estéjén azt mondta ismerőseinek, hogy Bajmokra utazik a karácsonyi ünnepekre, rokonai látogatására. Ismerősei és a ház többi lakói nem is gondoltak az öregre, azt hitték, hogy Bajmokon van, amíg nem a napokban az egyik lakó Bajmokon járt s az öreg fel akarta keresni, de rokonaitól azt az értesítést nyerte, hogy nem is volt Bajmokon. Másnap a déli vonattal utazott vissza Szabadkára és első dolga volt az öreg Bulyovcsics szobáját megnézni, de azt zárva találta, az ablakon pedig nem nézhetett be a szobába, mert el volt függönyözve. Az esetről azonnal értesítette a rendőrséget, amely betörtette a bezárt ajtót. Amint a szobába lépetek, dögletes levegő áradt ki a szobából, ahol bizony látvány tárult fel. Ott feküdt az öreg az ágyban halva, jobb keze a feje alatt volt, úgy a hogy elaludt, többé soha sem kelt fel. A rendőrbiztos megvizsgálta a halottat, de kitérőszak nyomait nem találta.

Farkasvadászat. O-kaniszi tudósítónk írja, hogy a tanyákon már napok óta farkas pusztít a birkák és baromfiak között. A napokban vadászat közben egy farkasra bukkantak, amelyet Hoffmann nyug. tanító és a postamester célba vettek és lelőttek. A vadászat után nagy diadallal vitték be a zsákmányt a községbázára, ahol közszemlére tették ki. A farkasnak nagyon sok bűmlője akadt, egész bucsujárást rendeztek a községben. Rossz nyelvek azt mondják, hogy nem is farkast lőttek, hanem egy jól megtermett bundás kutyát.

Eljegyzés. Mifka Antal zentai főgimnáziumi tanár eljegyezte Ferenczy Erzsike kisasszonyt, Ferenczy Alajos dr. zentai főgimnáziumi tanár leányát.

Tolvaj a vonaton. Lapunk mult számában már közöltük, hogy Zimmerer Márton pancsovai aranyművesnek eltűnt a táskája, a melyben 4870 forintot érő ékszerek voltak. A kiadott rendőri körözvény szerint ezek között volt 9 darab karkötő gyémántokkal, illetőleg gyöngyökkel, továbbá 3 darab férfi aranylánc, 18 női aranylánc, 19 pár fülbevaló különféle kovekkel, 24 darab különböző arany mellűt, 69 darab arany gyűrű, több férfi és női aranyóra. Zimmerer Újvidék és Tittel között vette észre táskája eltűnését, a mikor már persze biába ke-reste. Valószínűleg a nemzetközű utazó tolvajbánya tagjai működtek közre. A rendőrség széleskörű nyomozást indított kézrekerítésükre.

Karácsonyi tragédia. Nádaly községnek leg-bíresebb két legénye volt Milutinovics Tivadar és Cserveni Koszta szerb legények. Szerb karácsonykor fel-pántlikázva magukat és lovaikat, benyargalni készülték a falut. Alig értek azonban a templom elé, tüzes paripák a tarackdurrogástól megbokrosodva, eszeveszetten vág-tatni kezdtek. Lovasaik le akartak ugrani, de lábuk a kengyelvasban megakadt. A lovak vágatva hurcolták őket maguk után. Mire a lovakat megállították, a szegény két legény már halott volt.

Ajánlkozás. Egy az irodai tendők minden ágazatában teljes gyakorlattal és képzettséggel bíró köz-piskolát végzett fiatal ember, aki a magyar és német nyelvet szóban és írásban, a megvényekben divó szláv nyelveket pedig szóban bírja és feltűnő szép írása van, állandó írnoki alkalmazást keres ügyvédnél, kir. köz-jegyzőnél, községi jegyzőnél. Feltételei szerények. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

A „GAJDOBRAI ÖNSEGÉLYZŐ-SZÖVETKEZET
II-İK RENDES
KÖZGYŰLÉSÉT
SAJÁT HELYSÉGÉBEN
1900. ÉVI JANUÁR HÓ 20. NAPJÁN D. U. 2 ÓRAKOR
TARTJA MEG.

A gajdobrai önszegélyző-szövetkezet igazgatósága.

II-3.
1900.

Kihirdetés.

A bács-novoszei anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1. Varga Ferenc, ki családi állapotára nézve nőlen és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) uradalmi kocsis, lakóhelye Lipovác pusztá, Szotin község, születési helye Sztanisics, ideje 1874. évi július hó 29-ik napja s a ki néhai Varga József és ennek neje néhai Momcsék Katalinnak a fia.

2. Kányi Éva, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Bács-Novoszei, születési helye ugyanaz, ideje 1883. évi május hó 6-ik napja s a ki Kányi József és ennek neje Vigh Mária-nak a leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetve anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Bács-Novoszei és a „Bácska” című hírlapban.
Kelt Bács-Novoszei, 1900. évi január hó 9-ik napján.

Fejes Ágost,
anyakönyvvezető.

10352. sz.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zsabylai járásába kebelezett Csurogh községben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői állás javadalmazása a következő:
1. Kézpénzfizetés évenként 700 frt.
2. Lakbér évenként 150 frt.
3. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj kineveztetése esetén 60 frt.
4. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi I. t. c. 6. §-ában előírt képesítést és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1900. évi február hó 15-éig** nyújtsák be.
Zsablyán, 1899. évi december hó 29-én.

Nikolits,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Bács-Almás község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Almás község tulajdonát képező egy (1) drb kiselejtezett tenyészbika **f. évi február hó 5-én** a község háza udvarán nyilvános árverésen el fog adatni.
Bács-Almás, 1900. évi január hó 12-án.

2-1 **Az elöljáróság.**

20. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Déronya községében községi rendőrszolgálati állásra pályázat hirdettetik. Utólagos havi részletekben fizetendő évi javadalmazás 720 korona rendes fizetés és 200 korona lótarthatási átalány, ez utóbbi beszüntetése iránti községi határozatnak jóváhagyása esetében csak 720 korona rendes fizetés.

Kellően felszerelt kérvények az alulírt elöljáróságnál **foló hó végéig** nyújthatók be.
Déronyán, 1900. évi január hó 10-én.

3-1 **Az elöljáróság.**

Nevelőnőnek

ajánlkozik egy kisasszony előkelő családból, róm. kath. vallású, aki az elemi, polgári s felsőbb leányiskolai tantárgyakat német nyelven tanítja, a francia, német és angol nyelvet tökéletesen bírja és kitűnően zongorázik, mindezeket több kitűnő bizonyítvánnyal igazolja — egy keresztes magyar családból Bács megyébe 1—2 leánygyermekhez 6—700 frt évi fizetéssel.

Cime G. C. **Perlakon** Csesznák Józsefné leveleivel. 3-1

7569. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Prigl-Szt-Iván községben megüresedett 2 szobából álló szabad lakás és 1000 korona kézpénzfizetéssel javadalmazott községi segédjegyzői állásra pályázatot nyitok. Felhívom ez állást elnyerni óhajtókat, miszerint az iránti szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **bezárólag foló hó 27-éig** hozzám nyújtsák be.
Apatin, 1900. évi január hó 14-én.

2-1 **DEÁK ZSIGMOND,**
főszolgabíró.

264. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községben rendszeresített és anyakönyvi munkával foglalkozó segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állással egybekötött javadalmazás állandó nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 1899. évi február hó 21-én 17935. szám alatt kelt rendeletével engedélyezett évi 400 frt segély betudásával évi 500 frt kézpénzfizetésből.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy az 1894. évi XXXIII. t. c. 8. §-ában előírt minősítést és eddigi alkalmaztatásukat igazoló és kellően felszerelt kérvényüket hozzám **foló évi február hó 1-ig** bezárólag terjesszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem vehetem.

Megjegyzem, hogy az ezen állásra megválasztandó segédjegyző javadalmazása anyakönyvvezető helyettesévé történendő kinevezésével fog folyósítani.
Zenta, 1900. évi január hó 11-én.

2-1 **Dr. Mikosevits Kanut,**
főszolgabíró.

Pályázat.

A bács-gurgyevói gör. kath. hitközség temploma építésére pályázatot hirdet. A terv és a 16889 frtnyi, azaz tizenhatezernyolcszáznyolcvankilenc forintnyi költségvetés a jelzett plébánián bármikor megtekinthető. Az árlejtés **foló évi február hó 15-én délután 2 órakor** ugyanott tartatik meg.

Bács-Gurgyevón, 1900. évi január hó 4-én.

3-3 **Gör. kath. hitközség.**

48. szám.
kig. 1900.

HIRDETMÉNY.

Alulírott Plávna község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a plávnai urberek tulajdonát képező közlegelőn előfordulható kiöntéseiben a halászlai jog **foló évi január hó 21-én d. u. 3 órakor** nyilvános árverésen bérbeadatik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.
Plávna, 1900. évi január hó 8-án.

Kugler Béla, 2-1 **Simits János,**
jegyző. bíró.

263. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Szóna községben megüresedett 800 korona kézpénzfizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, miszerint az iránti szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **foló hó 27-ig** bezárólag hozzám nyújtsák be.
Apatin, 1900. évi január hó 11-én.

2-1 **Deák Zsigmond,**
főszolgabíró.

101. szám 1900.

Pályázati hirdetmény.

A kulai járásba kebelezett Cservenka községében lemondás folytán üresedésbe jött és 300 frt havi előleges részletekben felveendő javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő folyamodványukat hozzám **foló évi február hó 10-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezőket figyelembe venni nem fogom.

B.-Kulán, 1900. január hó 3-án.
2-2 **Dr. Széchenyi Tamás,**
főszolgabíró.

Üzletátadás.

Felsővárosban, Zöldfa-utca sarkán 149. sz. a. lévő üzlet felszereléssel együtt átadandó, esetleg szesz italok kimérésére alkalmas pincével együtt bérbe adandó. Bővebbet a tulajdonosnál.

3-3 **Bikár Lázár.**

13580. sz.
tkvi 1899.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kuffler Márkus frideki lakos végrehajthatónak Schlegl Antal örököségi végrehajtást szenvedők elleni 253 kor. 20 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, O-Szivacon fekvő, az ó-szivaci 1449. számú tjkvben Schlegl Antal tulajdonánál bejegyzett A. 1. a. foglalt 452/b hr. sz. ingatlanra 880 koronában és az ó szivaci 2390. számú tjkvben Schlegl Antal, Urmaner János, Braun Ferencné szül. Schlegl Katalin, Schlegl Ferenc, Villmann Adámné szül. Schlegl Anna, egy kisk. Schlegl Antal és Mária tulajdonánál bejegyzett A. 1. a. foglalt 11605. hr. 1 hold 182 □ öl ingatlanból Schlegl Antalt felerészben megillető jutalékára az árverést 328 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi április hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor** O-Szivacon község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeik 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi december hó 31-én.
A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság

1900. évi február hó 4-én délután 2 órakor

az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívhatnak.

3-3

A közgyűlés tárgyai:

I. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az előterjesztett mérleg és nyereményfelosztás jóváhagyása, egyben ugy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottságok a felmentvény megadása.

II. Három igazgató, a választmányi tagok egyharmadának, vagyis 5 tagnak s három felügyelőbizottsági tagnak kilépése folytán megüresült állások s 2 cégjegyzőnek titkos szavazás útján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.

III. A közgyűlési jegyzőkönyv bítelesítésére 2 tag választása.

Jankovác, 1900. évi január hó 4-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. 54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor arról elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő. A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelőbizottság átvizsgálja tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

Vagyon.

Mérleg-számla 1899. december 31-én.

Téher.

Pénztár	4045 63	Részvény alaptőke	50000 —
Értékpapír	7198 —	Tartalék	25112 23
Váltó	148348 —	Takarékbetét és tőkésített kamat	135256 63
Kötelezvény	77003 —	Heti betét	7123 82
Jelzálogkölcson	27166 —	Váltó visszelszámítás	28023 24
Ingatlan	450 —	Lombardkölcson, tiszta-szegedi sorajegy	5000 —
Postatakarékpenztár	144 50	Adótartalék	250 —
		Kamat átmeneti 1900. évre	3000 —
		1898. évről osztatlan maradt	218 24
		Nyeremény	10370 97
	264355 13		264355 13

Jankovác, 1900. évi január hó 2-án.

Madzinyi János s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Lövy Sándor s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.
igazgató. igazgató. igazgató. pénztárnok. könyvvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőknek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1900. évi január hó 4-én.

Szűcs Lajos s. k.,
felügy. biz. tag.

Madzinyi Adorján s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.